

.....
pieczęć podłużna uczelni

DZIENNIK
PRAKTYKI SZKOLNEJ

w zakresie
psychologiczno-pedagogicznym

DZIENNIK
PRAKTYKI SZKOLNEJ

w zakresie psychologiczno-pedagogicznym

.....
(imię i nazwisko studenta)

NUMER INDEKSU

ROK STUDIÓW

ROK AKADEMICKI

WSKAZANIA DOTYCZĄCE ODBYWANIA PRAKTYKI SZKOLNEJ w zakresie psychologiczno-pedagogicznym

1. W myśl *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli*, każdy katecheta musi posiadać przygotowanie pedagogiczne. Obejmuje ono m.in. *pozytywnie ocenioną praktykę pedagogiczną — w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin*. Wymóg posiadania przygotowania pedagogicznego jest zawarty także w *Porozumieniu pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii*.

2. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* praktyka szkolna w zakresie psychologiczno-pedagogicznym obejmuje 30 godzin, zaś praktyka szkolna w zakresie dydaktycznym obejmuje 120 godzin.

3. Celem praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym jest:

- gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów,
- konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

4. W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez:

6) zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

7) obserwowanie:

- a. zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
- b. aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- c. interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku),
- d. procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e. czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- f. sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
- g. dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
- h. działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;

8) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a. sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,

- b. podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
- c. prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
- d. podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

9) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:

- a. diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
- b. poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
- c. samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
- d. sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
- e. organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- f. animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
- g. podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- h. podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- i. sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;

10) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a. prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c. ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d. ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
- e. konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
- f. omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studenckiej.

5. Każdy student ma obowiązek odbycia 30 godzin praktyki i wypełniania *Dziennika praktyki* oraz *Karty praktyki*. Dokumenty te zawierają potwierdzenie odbycia praktyk w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

6. Praktyka w zakresie psychologiczno-pedagogicznym powinna być z zasady pierwszym etapem praktyki szkolnej. Praktyka w zakresie dydaktycznym (lekcje religii prowadzone samodzielnie przez studenta, jak i obserwacje zajęć prowadzonych przez katechetów) mogą mieć miejsce dopiero po zakończeniu praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym i jej potwierdzeniu przez dyrekcję placówki.

7. Przed rozpoczęciem praktyki należy odebrać z Dziekanatu / Rektoratu pismo – prośbę do dyrekcji szkoły o umożliwienie jej odbycia.

8. Student powinien skontaktować się z wyznaczonym przez uczelnię wykładowcą – kierownikiem praktyki, celem omówienia szczegółów dotyczących praktyki.

9. Przed rozpoczęciem praktyki student zgłasza się z *Dziennikiem praktyki* do dyrekcji placówki, w której ma odbyć praktyki, najlepiej w obecności szkolnego opiekuna praktyk – katechety pracującego w danej placówce. Przedstawia dyrekcji pismo – prośbę z uczelni o umożliwienie odbycia praktyk, omawia szczegóły z nią związane i podaje nazwisko szkolnego opiekuna praktyki (doświadczony katecheta, wskazany lub zaaprobowany przez uczelnię, który będzie towarzyszył praktykantowi przez cały okres praktyki w danej szkole). Uzgadnia z dyrekcją terminy planowanych praktyk oraz zakres, którego praktyka ma dotyczyć.

10. Praktykant uzgadnia ze szkolnym opiekunem szczegółowy cel praktyki w danym dniu.

11. Praktykant na bieżąco omawia z opiekunem problematykę związaną z określonym aspektem praktyki.

12. Praktykant pozostaje w stałym kontakcie z kierownikiem praktyki z ramienia uczelni – wykładowcą odpowiedzialnym za prowadzenie praktyk szkolnych.

13. Praktykant na bieżąco uzupełnia *Dziennik praktyki* oraz *Kartę praktyki* zgodnie z zasadami podanymi na uczelni, według podanego wzoru.

14. Z praktykantem należy omówić przebieg praktyki, przekazać związane z nią uwagi oraz uzasadnić dokonaną ocenę.

15. Po zakończeniu praktyki szkolny opiekun potwierdza ją w odpowiednim miejscu *Dziennika* i *Karty*.

16. Po zakończeniu praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym w danej placówce dyrekcja potwierdza jej odbycie (dokładną liczbę godzin, wykonywane zadania i uwagi) przez przystawienie pieczęci podłużnej placówki i pieczętki dyrekcji z podpisem zarówno w *Dzienniku praktyki* jak i na *Karcie praktyki*. W indeksie studenta dyrekcja przystawia jedynie pieczęć podłużną placówki, na której może się podpisać. Dyrekcja nie dokonuje w indeksie wpisu w rubryce: „zaliczenie praktyki” (dokonuje tego kierownik praktyki z ramienia uczelni).

17. Po zakończeniu praktyki, przed rozpoczęciem roku akademickiego, student przedkłada kierownikowi – wykładowcy odpowiedzialnemu za praktyki:

- indeks;
- *Dziennik praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym*;
- *Kartę praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym*;
- *Kwestionariusz opisowej oceny praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym* sporządzony przez opiekuna praktyki (w zaklejonej kopercie).

18. Zaliczenia części i całości praktyki dokonuje kierownik praktyki po spełnieniu przez praktykanta wszystkich wymagań.

Dokumentacja przebiegu praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym stanowi:

1. Dziennik praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (poświadczony przez szkolnego opiekuna praktyki oraz pieczęcią szkoły i podpisem dyrektora szkoły).

2. Karta praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (daty, godziny oraz wykaz wykonywanych zadań wraz z uwagami).

3. Kwestionariusz opisowej oceny praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (wypełniany przez opiekuna praktyki).

II. SZKOŁA

1. Imię i nazwisko szkolnego opiekuna praktyk, nauczany przedmiot, funkcje:

.....

.....

.....

.....

2. Podstawowe informacje o szkole (kiedy powstała szkoła, patron, ważne wydarzenia z historii szkoły):

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Uczniowie i nauczyciele

Liczba nauczycieli:

.....

.....

Liczba klas/oddziałów:

Liczba uczniów:

Uczniowie ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi (jakimi?):

.....

.....

.....

.....

.....

3. Życie szkoły

(święta i uroczystości typowe dla danej szkoły, programy edukacyjne, koła zainteresowań, wyjazdy, wymiany uczniowskie, konkursy):

[illegible]

(profile nauczania w szkole; spotkania z rodzicami – wywiady, pedagog, psycholog, dziennik elektroniczny):

[illegible]

L.p.	Lekcje (od – do)	Przerwy (od – do)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		

(samorząd uczniowski, obowiązki uczniów w klasie i w szkole, organizacje uczniowskie):

[illegible][illegible]

7. Klasa szkolna, organizacja przestrzeni, media, wyposażenie
(opis). Jak kształt sali, układ ławek wpływa na procesy komunikacji;
motywacyjna rola warunków nauczania:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Świetlica, organizacja przestrzeni, media, wyposażenie
(opis, komentarz):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Obserwacje – przykładowe karty obserwacji (1- 5)
1. Rytuały / Obserwacja przebiegu lekcji

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3
1. Powitanie			
2. Sprawdza- nie obecności			
3. Zgłaszanie się do odpowiedzi			
4. Reguły zwią- zane z dyscypliną			
5. Koniec lek- cji			
6. Inne			

Data:

Klasa:

[illegible]

Data:

Przebieg zajęć:

[illegible]

4. Zachowania i relacje w klasie

a) Jakich widać w klasie wyodrębniające się zespoły – na jakiej zasadzie da się je zauważyć? Czy istnieją grupy wyraźnie zamykające się przed innymi?

.....

.....

.....

.....

b) Kto jest izolowany?

.....

.....

.....

.....

c) Jak częste są kontakty między zespołami? Jakie zmiany zachodzą w grupach w ciągu lekcji?

.....

.....

.....

.....

d) Jakie role pełnią poszczególni uczniowie (np., kto wyspecjalizował się w mówieniu cynicznych komentarzy, kto jest ulubieńcem nauczyciela, itd.?)

.....

.....

.....

.....

e) Zachowanie uczniów siedzących z tyłu klasy a zachowanie pozostałych uczniów?

.....

.....

.....

.....

f) Którzy uczniowie najczęściej proszą o pomoc i do kogo się zwracają (nauczyciel, blisko siedzący uczniowie)?

.....

.....

.....

.....

g) Jak można określić relacje między uczniami: jako współdziałanie, współzawodnictwo czy indywidualizm? Jeśli, na przykład, nauczyciel pyta ucznia, to inni próbują mu pomóc, czy sami wyrywają się do odpowiedzi?

.....

.....

.....

.....

h) Jakie osoby odgrywają kluczowe role w klasie i pod jakim względem?

.....

.....

.....

.....

i) Które osoby w klasie w jakiś sposób „odstają” od reszty – można je określić jako mniejszość pod względem narodowościowym, religijnym, majątkowym, zdrowotnym czy innym? Jakie jest miejsce czy rola tych osób w strukturach spontanicznie pojawiających się w klasie? Czy są one traktowane inaczej niż inni?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Obserwacja sytuacji potencjalnie wychowawczych (tj. taki układ zdarzeń, który szczególnie nadaje się do wykorzystania w oddziaływaniu pedagogicznym)

a) Co się zdarzyło?

.....

.....

.....

b) Jakie fakty i zdarzenia poprzedziły tę sytuację?

.....

.....

.....

c) Czy zauważona sytuacja wydaje się być fragmentem większej całości, czy raczej zamkniętym wydarzeniem?

.....

.....

.....

d) Kto uczestniczył w danej sytuacji?

.....

.....

.....

.....

e) Jak długo trwało wydarzenie?

.....

.....

.....

f) Jakie są przypuszczalne motywy osób w nim występujących?

.....

.....

.....

g) Co budzi niepokój i zainteresowanie tą sytuacją?

.....

.....

.....

h) Co można zrobić, by sobie wyjaśnić niepokój wywołany daną sytuacją?

.....

.....

.....

.....

[illegible][illegible]

[illegible]

Działanie	Data	Potwierdzenie (podpis) opiekuna
sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa		
podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji		
prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych		
podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		

Działanie	Data	Potwierdzenie (podpis) opiekuna
diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie		
poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń		
samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie		

sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków		
organizacja i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze		
animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych		
podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)		
podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad		
sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki		

^{*)} Wymagania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

ZAKOŃCZENIE PRAKTYKI

1. Liczba godzin odbytych zajęć w szkole (obserwacji, współpracy z opiekunem, własnych działań):.....
2. Zaangażowanie praktykanta w czasie zajęć (przygotowanie, punktualność, świadectwo, współpraca z opiekunem, własna inicjatywa itp.):
4. Ocena działań podejmowanych przez praktykanta:
7. Ocena całości praktyki:

.....
miejsowość, data

.....
opiekun praktyki

Zaliczenie praktyki przez kierownika praktyk z ramienia uczelni: